

Rammeaftale 2018

Hvad skal vi samarbejde
om på det specialiserede
social- og
undervisningsområde i
Region Sjælland?

FREDAG D. 7. APRIL 2017, SØRUP HERREGAARD, SØRUPVEJ 26, 4100 RINGSTED FRA KL. 09.30 TIL KL.12.30

Politikertemamøde - drøftelse af rammeaftale 2018 på det specialiserede social- og undervisningsområde

Kom og sæt den politiske retning for det specialiserede socialområde i Region Sjælland

Den 7. april 2017 vil centrale lokalpolitikere sætte retningen for det specialiserede socialområde på tværs af kommunerne i Region Sjælland.

Dagen er opsamlingen og afrundingen af fokusområdet i rammeaftale 2017 "Proces for fornyet politisk grundlag for rammeaftale 2018" som er besluttet og iværksat af KKR Sjælland.

Fokusområdet har som mål at etablere et fornyet politisk grundlag for rammeaftalen for 2018 og et større politisk ejerskab til aftalen. Processen har været i gang siden november 2016 med bred inddragelse af politikere, fagpersoner og brugere.

Der har således været afholdt kick-off møde for udvalgsmedlemmer i november 2016. I januar 2017 var repræsentanter for brugerne ved de kommunale handicapråd og KKR's dialogforum samlet til en tilsvarende drøftelse og endelig har fagpersoner fra kommunerne i marts 2017 været samlet.

På politikertemamødet den 7. april skal de mange input drøftes og omsættes til mål og retning for samarbejdet for området. Så kom og deltag i den politiske debat og sæt fokus på dine politiske visioner i samspil med dine politiske kollegaer.

Vi glæder os til, at kunne byde dig velkommen til en dag fyldt med politiske drøftelser for det fælles sociale område.

Vel mødt!

Den politiske temadags udbytte

- En politisk drøftelse af retningen for det specialiserede socialområde i rammeaftalen
- En drøftelse af muligheder og rammer for et styrket samarbejde
- En tydelig retning for udvikling af det tværkommunale samarbejde

Samarbejde om det specialiserede social- og undervisningsområde i Region Sjælland

Processen der har været afholdt i forbindelse med fokusområdet har afdækket behovet og ønsket om et styrket samarbejde. Et styrket samarbejde for at kunne udvikle fælles løsninger på fælles udfordringer.

Igennem de tre workshops der har været afholdt i processen har dialogen og det udtrykte behov for et tættere samarbejde været centreret omkring følgende fokusområder:

- **Styrket samarbejde** om udvalgte målgrupper og tilbud. Der er behov for et mere forpligtigende samarbejde om at skabe og vedligeholde fagligt attraktive og specialiserede miljøer. Det forudsætter et tættere og mere forpligtigende samarbejde end man typisk har gjort brug af blandt regionens kommuner. Det styrkede samarbejde kan både være i mindre klynger af kommuner eller på tværs af alle kommuner.
- **Brugerinddragelse** som et middel til at samarbejde tættere med brugerne, deres pårørende og deres interesseorganisationer for at skabe en fælles dialog om områdets udvikling og fremtid. Hertil kommer også et mere individuelt fokus i forhold til at inddrage brugerne mere i deres egen udvikling gennem styrkelse af fælles mål og handleplaner som afsæt for den individuelle udvikling.
- **Styring** handler både om styringsudfordringen i forhold til overholde budgetterne på det specialiserede social- og undervisningsområde, monitorere udviklingen på området og styrke arbejdet omkring måling af effekten af det sociale arbejde. Herunder også hvordan et styrket samarbejde skal understøttes styringsmæssigt. Fokusområdet omkring styring er derfor tæt sammenhængende i forhold til brugerinddragelse og styrket samarbejde.
- **Formen for rammeaftalen** er koncentreret om, at afbureaukratisere rammeaftalen. Dette handler både om et forslag om at gå fra årlige til 2-årige aftaler samt formidle rammeaftalen mere enkelt og direkte i et politisk dokument og i underliggende bilag som er målrettet de specifikke interessenter.

De enkelte fokusområder udfoldes på slide 7 til 11.

Program for dagen

- 09.30 Velkommen og dagens program, v. formand for KKR Sjælland, borgmester Niels Hörup, Solrød Kommune
- 09.45 Status for fokusområdet "Ny proces for rammeaftale 2018"
- 10.15 Drøftelse af fokusområder
- 11.00 Kaffe/The
- 11.15 Prioritering af fokusområder til Rammeaftalen for 2018
- 11.45 Opsamling på prioriterede fokusområder
- 12.15 Tak for i dag v. næstformand for KKR Sjælland, borgmester Knud Erik Hansen, Faxe Kommune og den videre proces v. Implement
- 12.30 Frokost

Praktiske oplysninger

Tid og sted

Fredag d. 7. april fra kl. 09.30 til kl. 12.30 med efterfølgende frokost på Sørup Herregaard, Sørupvej 37, 4100 Ringsted.
Tilmeldingsfrist: 5. april 2017

Tilmelding og afbud

Ved afbud, bedes du kontakte Cecilie Schmidt Hansen
cshan@naestved.dk eller på tlf. 5588 5016:

Arrangør

Arrangementet afholdes i regi af KKR Sjælland, Rammeaftale Sjælland og sekretariatet for Rammeaftale Sjælland. Sekretariatets formål er at understøtte udvikling og sikre et godt fælleskommunalt samarbejde på det specialiserede social- og undervisningsområde.
Se mere på www.rs17.dk

Rammer for samarbejdet på det specialiserede socialområde

Hvilken ramme og ambitionsniveau skal der være for det fælleskommunale samarbejde på det specialiserede social- og undervisningsområde?

I Sjælland er der en lang tradition for at arbejde sammen på tværs af kommunegrænserne – uanset om det er med andre kommuner eller gennem regionen.

Gennem samarbejde er der bl.a. mulighed for at udnytte ressourcer bedre, lære af hinandens erfaringer, øge specialiseringen af visse tilbud samt opnå et bedre driftsgrundlag for små tilbud. Omvendt har kommunerne først og fremmest en forpligtelse overfor egne borgere. Med presset økonomi og en stadig større opgaveportefølje på socialområdet, kan de forpligtelser der følger med samarbejdet være en udfordring. Så hvor hører samarbejdet og ressourceforbruget hertil ind i denne sammenhæng?

For at styrke samarbejdet yderligere ønskes en fælles retning og ramme for samarbejdet. Samarbejdet *kan* handle om oprettelse af nye fælles tilbud, vidensdeling, fælles fokus på mål og handleplaner som afsæt for effektmålinger, fælles udviklingspulje eller sikring driftsgrundlaget for mindre målgrupper. Samarbejdet kan med fordel tage udgangspunkt i de paradokser og udfordringer som der er i forhold til samarbejdet om det specialiserede socialområde. Med paradokser menes, at man nogen gange vil opnå flere ting som egentlig er modstridende, og dette kan drøftelserne om visionen for det specialiserede socialområde eksempelvis omhandle.

Aktuelt opleves et udgiftspres for mange af regionens kommuner på det specialiserede social- og undervisningsområde. Og brugerne og deres organisationer giver udtryk for en bekymring for den lokale udbygning af tilbudskapacitet og kalder det en løbende afspecialisering af området. Dele af denne udfordring løses måske bedst i fællesskab og med brugerne som medspiller? Derfor er den politiske dialog om et styrket samarbejde vigtigt og aktuel.

PARADOKSER – Hvad vægter højest?

Paradoks: Højt specialiserede tilbud OG Nærhed

Borgerne skal have et højt specialiseret tilbud når der er behov herfor, men der er få højt specialiserede tilbud i Sjælland med stor geografisk spredning

OG

Det ønskes, at give borgeren et tilbud tæt på borgerens lokale miljø, da dette er det mindst indgribende og muliggør fastholdelse af socialt netværk.

Paradoks: Samarbejde OG Kommunalt selvstyre

Samarbejde mellem kommunerne &/ region kan give fordele som bedre ressourceudnyttelse, vidensdeling og en bredere tilbudsvifte

OG

Kommunerne har først og fremmest en forpligtelse overfor egne borgere og organisation samt en økonomi, der skal prioriteres og som opleves mest styrbar gennem egne lokale tilbud

Fokusområder

I processen hidtil har der været afholdt et politisk kick-off møde samt workshops med repræsentanter fra de kommunale Handicapråd samt Dialogforum og kommunernes fagpersoner. Formålet med disse møder har været at afdække hvordan man kan få udbredt ejerskabet til rammeaftalen og de fokusområder der i fælles skab beslattes samt afdække forslag til fokusområder for rammeaftalen 2018.

De fokusområder der har været formuleret og været omdrejningspunktet i processen har vist sig at være:

- Styrket samarbejde
- Brugerinddragelse
- Styring
- Rammeaftalens form

Overordnet om de fire fokusområder som der skal formuleres mere konkrete fokuspunkter inden for er,:

- At der er behov for og en forventning om at kommunerne samarbejder mere forpligtigende på tværs af kommunerne for at løse fælles udfordringer i forhold til at sikre fagligheden i forhold til små og/eller meget specialiserede miljøer samt i forhold til kapaciteten, fx fælles tilbud eller klyngesamarbejder afhængigt af målgruppen
- At dialogen mellem kommunerne og brugerne skal forbedres gennem mere aktiv brugerinddragelse på overordnet niveau i forhold til områdets udvikling og individuelt niveau i forhold til at arbejde med konkrete mål og tydelige handleplaner.
- At der skal findes styringsmodeller der understøtter samarbejdet kommunerne imellem koblet med en gennemsigtighed i forhold til pris, kvalitet og effekt for at minimere risikoen for at den enkelte kommuner opretter alternative tilbud.
- At rammeaftalen skal afbureaukratiseres i sin form og gennem en mere målrettet og kortere form skal sikre større udbredelse og større ejerskab

På de følgende sider er processen input under de enkelte fokusområder udfoldet som eksempler på mulige fokusområder som der skal arbejdes med i rammeaftale 2018

Fokusområder

Styrket samarbejde

Brugerinddragelse

Styring

Rammeaftalens form

Styrket samarbejde

Det klassiske samarbejde om en borger sker mellem en myndighedskommune og en matrikelbunden driftsherre. Men der kommer hele tiden nye målgrupper, nye metoder og borgeren har nye differentierede behov, hvilket giver et behov for nye samarbejdsformer kommunerne imellem. Hvordan understøttes den løbende udvikling af tilbuddene og samarbejdet omkring dem?

Det styrkede samarbejde skulle være drevet af to overordnede elementer. For det første en erkendelse af, at alle kommuner ikke kan løse alt for de mange differentierede målgrupper på det specialiserede social- og undervisningsområde og derfor er et styrket samarbejde en faglig nødvendighed. For det andet en økonomisk virkelighed, hvor et tættere samarbejde er en af flere løsninger for at sikre robuste og effektivt drevne tilbud i regionen til gavn for kommunernes samlede økonomi og borgerne.

Forslag til konkrete fokuspunkter kunne være

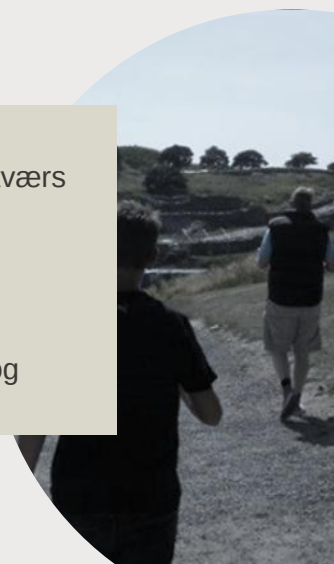
- Styrket samarbejde om nye målgrupper – eventuelt gennem fælles tilbud på tværs af kommunerne
- Samarbejdsmodeller: formulere hvilke typer af eksisterende tilbud samt målgrupper der kunne profitere af:
 - "Fællesejede" højt specialiserede tilbud for de mest specialiserede målgrupper
 - Klyngesamarbejde imellem 3 til 4 kommuner for de målgrupper klyngen ønsker at samarbejde om
 - Tilbud der (kan) drives i én kommune på baggrund af kvalitet, driftseffektivitet og faglighed.
- Fælles udviklingspulje der kan være med til at udvikle aktuelle tilbud og skabe nye tilbud på baggrund af en fælles behovsafdækning
- Større forståelse ved videndeling, ERFA-netværk, fælles kompetenceudvikling, fælles metodeudvikling, uddannelse, workshops osv.
- Udvikle ramme for bedre og mere smidigt samarbejde mellem myndighed og tilbud – fx aftagerpaneler
- Nyspecialisering: Nye fælles tilbud som tværkommunale matrikelløse tilbud til mindre målgrupper fx rejsende teams eller konsulentbistand

Brugerne siger

- Etablering af et kompetencecenter. Et kompetencecenter der fastholder, udvikler og formidler faglige metoder/redskaber til de relevante tilbud i regionen
- Der var særligt et udtryk om, at der for hver målgruppe skulle formuleres en mini-strategi der var baseret på en række valg omkring hvilken type af samarbejde der matchede den enkelte målgruppe samt faglighed, økonomi, udvikling mv.

Fagpersonerne siger

- Mere forpligtigende samarbejde om tilbud enten på tværs af alle kommuner eller i klyngesamarbejder af 3 til 4 kommuner -fx nye målgrupper – borgere med dobbeltdiagnoser
- Samarbejde om de mest komplekse autister
- Der ønskes mere samarbejde om metodeudvikling og udviklingsprojekter

Brugerinddragelse

Der er behov for at ændre samarbejdet mellem brugerne og kommunerne på det specialiserede social- og undervisningsområde. Det har både politikerne, fagpersonerne og brugerne selv givet udtryk for i processen og lyst til at prioritere – også i en mere forpligtende dialog end tidligere.

Der er her tale om brugerinddragelse på to niveauer:

- Et mere overordnet niveau, hvor der kan være dialog om udviklingstendenser for området og hvor man kan inddrage brugerne mere direkte i afvejning af nogle af de svære paradokser der er på området i forhold til nærhed contra samling af de mest specialiserede miljøer
- Et mere individuelt niveau, hvor der sættes fokus på borgerens egenmestring som handler om, at indsatsen til borgeren skal bidrage til at skabe rammerne for, at borgeren i højere grad kan varetage egne værdier, ønsker og behov. Det giver livskvalitet og frihed. Der er perspektiver i, at borgeren ofte kan udvikle sig i en retning, der gør, at vedkommende kan blive mere selvhjulpne og i større og større grad kan klare sig med mindre hjælp fra kommunen.

Forslag til konkrete fokuspunkter kunne være:

- Fokus på recovery og rehabilitering og herunder som metode til at udvikle og fastholde brugernes kompetencer
- Fokus på øget anvendelse og fælles metodik i forhold til fastsættelse af individuelle mål, udarbejdelse af handleplaner samt opfølgning for at sikre bedre resultater for den enkelte og for at øge viden om effekten af de forskellige sociale indsatser
- Ændre samarbejdet ved at inddrage brugerne som en integreret del af kommende rammeaftaleprocesser for at give dem en stemme i rammeaftalen
- Bedre samarbejde og bedre overdragelse mellem psykiatri i region og kommuner
- En afdækning af bruger- og pårørendesamarbejde, der allerede er i dag for identificere de steder, hvor det skal styrkes.
- Samarbejde på tværs af kommunerne om metodeudvikling og udviklingsprojekter og inddrage brugerne i dette arbejde.

Brugerne siger

- Vi ønsker mere dialog om udviklingen og mulige løsninger – gerne i dialogbaserede forpligtende samarbejder
- Vi ønsker fokus på overgange mellem myndighed og tilbud og mellem fx psykiatriske afdeling og kommunale tilbud
- Vi ønsker mere fokus på individuelle mål, handleplaner og rehabilitering

Fagpersonerne siger

- Den direkte brugerinddragelse fungerer på det enkelte tilbud – men skal styrkes.
- Der ønskes et bedre samspil mellem myndighed og udfører – ny styringsdialog i rammeaftalerne, som indeholder en kontinuerlig justering af tilbud ud fra en forventning om, at borgeren har udviklet sig.

Styring

Fokusområdet omkring styring handler om flere ting. Et af elementer er selvfølgelig det at sikre en effektiv kernerdrift af tilbuddene. Men øvrige elementer i dette fokusområde er tæt forbundne med fokusområderne brugerinddragelse og styrket samarbejde. Herunder om vi deler viden om de mest effektfulde tilbud og nødvendige kompetencer.

Styring handler også om hvordan man styrer, opsamler og formidler viden på området. Det kan både handle om generering af ny viden og kompetencer samt formidling af disse til øvrige tilbud/kommuner. Hertil følger også den mere klassiske diskussion omkring løbende effektivisering/driftsoptimering af de enkelte tilbud og forebyggende tiltag. Styringsdiskussionen er også en diskussion om styringsmodeller og samarbejdsmodeller. Et styrket samarbejde omkring målgrupper, specifikke tilbud eller beskyttelse af særlige kompetencer kræver en forpligtigende samarbejdsform. I Region Sjælland er der eksempler på anvendelse af abonnementsordninger og underskudsgarantier.

De forpligtende styrings- og samarbejdsmodeller kan blive udfordret af lokale hjemtagelsesstrategier. Denne tendens kan udvande tilbuddet fagligt og økonomisk. Hvis man skulle vælge at samarbejde tættere ville det også forudsætte en mere forpligtende styring af økonomi og kapacitet.

Forslag til konkrete fokuspunkter kunne være

- Videndeling ift. styringstiltag og styringsredskaber
- Fokus på gennemsigtighed: Effekten og kvaliteten af de tilbud vi leverer fx gennem udvikling af fælles redskaber/standarder.
- Udvikling eller formulering af gennemsigtige forpligtende samarbejds- og styringsmodeller.
- Visitation og handleplaner: Styrket samarbejde mellem myndighed og drift blandt andet ift. at få visiteret korrekt og løbende, og ift. at følge op på handleplaner og progression
- Nye tilbud som tværkommunale matrikelløse tilbud til mindre målgrupper fx rejsende teams eller konsulentbistand
- Udgående specialistteams, hvor et matrikelbundet tilbud med høj specialistviden kan rådgive andre kommuner
- Oprettelse af jobsøgningsbank for medarbejdere for at øge viden om eksisterende og nødvendige kompetencer

Brugerne siger

- Etablering af et kompetencecenter. Et kompetencecenter der fastholder, udvikler og formidler faglige metoder/redskaber til de relevante tilbud
- Større videndeling mellem kommuner. Det blev forstået at der skete en mere systematisk videndeling mellem kommunerne i regionen. Videndeling forstås meget bredt og kan både være fagligt eller i forhold til arbejdstilrettelæggelse mv.)

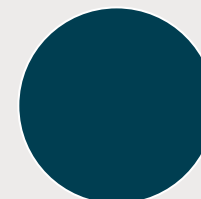
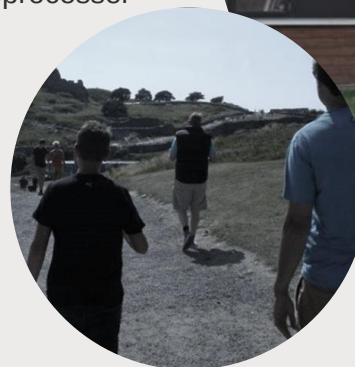
Fagpersonerne siger

- Solidariske samarbejdsmodeller på tværs af kommuner
- Kigge på positive incitamenter: Tomme pladser. Jo dygtigere, jo hurtigere bliver vi arbejdsløse
- Kommuner kan specialisere sig inden for hver deres område, så alle har en specialistviden, hvormed kommunerne kan hente viden i deres nærområde, og rammeaftalen kan således forpligte, hvor specialiseringen sker.

Rammeaftalens form og fremadrettet proces

Der har været et ønske om, at forenkle rammeaftalen. Det har både drejet sig om rammeaftalens form og rammeaftaleprocessen. Der er derfor forslag om, at rammeaftalens form og proces fremover bliver følgende:

- At rammeaftalens varighed øges fra et til to år for at sikre bedre tid til den fælles udvikling og som led i en generel afbureaukratisering/forenkling og betinget af en endelig juridisk vurdering
- At rammeaftalen formidles i en mere overordnet politisk form som der tages politisk stilling til på samme måde som rammeaftalen i dag. Selve aftalen forkortes og fokuseres politisk.
- Rammeaftalen opdeles derved i et politisk og i et administrativt dokument
- At de bagvedliggende dokumenter som styrings- og udviklingsaftaler formidles gennem rammeaftalesekretariatets hjemmeside og til de relevante nøglepersoner direkte.
- Tidlig inddragelse af politikere, fagpersoner og brugere i fremtidige rammeaftaleprocesser

Brugerne siger

- Vi ønsker at blive inddraget tidligt i processen for at være med til at formulere indhold i rammeaftalen
- Fælles evaluering af udvalgte temaer/indsatser. Mål-Ressourcer-Resultater. (For at få en bedre viden om hvilke sociale indsatser der virker.)

Fagpersonerne siger

- Flerårige rammeaftaler med faglig fleksibilitet i tilbud, som tager højde for, hvis kommunens behov ændres
- Politisk forpligtelse i rammeaftalerne

**Vi ses den 7. april på
Sørup herregård**